

**UCHWAŁA NR XXXII/247/21
RADY GMINY WODYNIE**

z dnia 26 listopada 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Wodynie na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119), Rada Gminy Wodynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wodynie na rok 2022”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wodynie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Michalczyk

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE WODYNIE NA 2022 ROK

I. WPROWADZENIE

Alkoholizm to stale postępujące, przewlekłe schorzenie. Uzależnienie od alkoholu powoduje szereg groźnych dla zdrowia i życia powikłań. Choroba alkoholowa jest w rzeczywistości znana ludzkości od tysięcy lat i ma swoje podłoże w czynnikach biologicznych np. genetycznych, psychologicznych, socjalnych oraz środowiskowych. W trakcie nadużywania napojów alkoholowych ujawniają się liczne objawy alkoholizmu, które mają całościowo degradujący charakter dla osoby alkoholika, a także jego otoczenia rodzinnego i społecznego. Problemy alkoholowe są jednymi z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny, powoduje poważne problemy oraz cierpienia dorosłych i dzieci. Na szkody spowodowane używaniem alkoholu narażeni są także pozostali mieszkańcy Gminy. Każdy może stać się uczestnikiem wypadku samochodowego spowodowanego przez nietrzeźwego kierowcę lub ofiarą zakłócania ciszy nocnej przez pijanych i hałaśliwych sąsiadów.

Podejmowane działania profilaktyczne kierowane są do wszystkich mieszkańców, również niepijących, zarówno do osób dorosłych, jak i nastolatków. Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol jest czynnikiem znajdującym się na trzecim miejscu wśród czynników niosących największe ryzyko zagrożenia dla zdrowia całej populacji. Kilkadziesiąt rodzajów chorób i urazów ma związek z nadużywaniem alkoholu. Szkody wynikające z jego nadużywania dają się zauważyć w bardzo różnych obszarach życia człowieka. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Picie alkoholu w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie, na rozwiązywanie problemów i próbę zapomnienia o nich. Należy zaznaczyć, że alkohol jest łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Zauważalny jest także wzrost zjawiska picia alkoholu oraz zwiększenia picia wśród młodzieży. Istnieje także związek między wczesną inicjacją alkoholową a spożywaniem dużych ilości alkoholu, zażywania narkotyków i przestępczością. Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym. Dlatego też, obowiązek podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wodynie na rok 2022 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

II. PODSTAWY PRAWNE

Program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2025 przyjętej Uchwałą Nr XXIII/119/09 Rady Gminy Wodynie z dnia 20 lutego 2009 r. i jest zgodny z:

1. ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119);
2. ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
3. ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
4. ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 183 z późn. zm.);

5. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wodynie na lata 2018-2022 przyjętym Uchwałą Nr XXXVII/261/18 Rady Gminy Wodynie z dnia 18 stycznia 2018 r.

Program jest kontynuacją działań podejmowanych w latach ubiegłych, uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

III. DIAGNOZA PROBLEMU

Alkoholizm jest główną przyczyną niedostatku osób i rodzin zamieszkujących na terenie naszej gminy. Zazwyczaj występuje w rodzinach ubogich, dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem. Coraz rzadziej zależny jest od płci, wieku czy poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i negatywne działanie daje się zaobserwować codziennie. Alkoholizm pociąga za sobą szereg daleko idących skutków społecznych takich jak zaburzenie modelowego systemu rodziny, niekorzystny wpływ na wychowanie dzieci, wzrost bezrobocia spowodowany utratą pracy oraz niemożnością jej podjęcia, zaburzenia stosunków międzyludzkich oraz przestępczość. Alkohol stanowi także jedną z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez bliskie osoby, braku środków do życia a także pogorszenia stanu zdrowia.

Dystrybucja alkoholu na terenie gminy Wodynie

Na terenie gminy Wodynie funkcjonuje obecnie 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (wydano dla nich 29 zezwoleń).

Naruszenie prawa i porządku publicznego w związku z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy Wodynie

W związku z wykonywaniem zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Komisariat Policji w Skórcu podejmował interwencje w następujących obszarach:

Interwencje Policji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych:

Rok	2020
Liczba osób ukaranych mandatami	20
Liczba skierowanych wniosków o ukaranie do Sądu	2

Przestępstwa drogowe – kierowanie pojazdów po spożyciu alkoholu:

ROK	2020
Liczba osób zatrzymanych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu	10

Liczba mieszkańców umieszczonych w Izbie Wytrzeźwień:

ROK	2020
Liczba mieszkańców umieszczonych w Izbie Wytrzeźwień	9

Alkoholizm a świadczenia z pomocy społecznej

Źródłem informacji na temat skali problemów alkoholowych na terenie gminy Wodynie są również dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodyniach za rok 2020. Z danych tych wynika, że problem alkoholowy dotyka osoby i rodziny zamieszkujące na terenie gminy Wodynie.

Tabela. Hierarchia problemów społecznych w Gminie Wodynie wśród klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodyniach

Lp.	Problem	2020
		Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach)
1.	Ubóstwo	69 (194)
2.	Bezrobocie	15 (31)
3.	Niepełnosprawność	31 (54)

4.	Długotrwała lub ciężka choroba	48 (102)
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-Wychowawczych	25 (122)
6.	Alkoholizm	4 (5)

Powyższe dane dotyczą jedynie rodzin objętych pomocą finansową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, podczas gdy zjawisko alkoholizmu dotyczy także rodzin, których dochód przekracza kryterium, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, a także rodzin które nie ubiegają się o pomoc i wsparcie Ośrodka.

Zobowiązanie do leczenia odwykowego na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodyniach

W 2020 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodyniach prowadziła 2 postępowania o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego. W jednej z tych spraw skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Siedlcach o przymusowe leczenie odwykowe; w drugiej osoba dobrowolnie poddała się leczeniu oraz korzysta ze wsparcia Punktu konsultacyjnego prowadzonego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pomimo, że uzależnienie od alkoholu nie jest zjawiskiem masowym, bezwzględnie wymaga podejmowania działań mających na celu niwelowanie problemu alkoholowego na poziomie lokalnym poprzez profilaktykę. Bardzo ważna jest również pomoc dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin. Często rodziny takie potrzebują wsparcia osób trzecich. Skuteczna profilaktyka uzależnień oraz próba rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym możliwa jest dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, a także społeczności lokalnej.

IV. NASZE ZASOBY

Na terenie Gminy Wodynie rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wodyniach;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodyniach;
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wodynie;
4. Placówki Oświatowe z terenu Gminy Wodynie;
5. Służba zdrowia;
6. Świetlice środowiskowe (socjoterapeutyczne), młodzieżowe.

W celu prawidłowej realizacji programu wyżej wymienione podmioty, w miarę możliwości, będą starały się nawiązać współpracę z:

1. Komisariatem Policji w Skórcu;
2. Sądem Rejonowym w Siedlcach;
3. Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach;
4. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Stoku Lackim;
5. Stowarzyszeniem „Powrót z U” w Siedlcach;
6. Parafiami;
7. Osobami fizycznymi i instytucjami (np. stowarzyszenia, fundacje, poradnie zaangażowane w problematykę alkoholową).

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem programu jest zmniejszenie problemów uzależnień alkoholowych występujących na terenie gminy Wodynie oraz ich negatywnych następstw.

Realizacja powyższego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy Wodynie. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podjęcie skoordynowanych działań lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

I. Zwiększanie poziomu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu a także udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Motywowanie osób uzależnionych oraz ich rodzin do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego	Praca socjalna Rozmowy motywujące	działania ciągłe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny Punkt konsultacyjny
2	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w przedmiocie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	Przygotowanie wniosku i zebranie dowodów, w tym uzyskanie opinii sądowo-psychiatrycznej	w razie zaistnienia potrzeby	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3	Współdziałanie z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu	Konsultacje	w razie zaistnienia potrzeby	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4	Udzielenie osobom i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy: psychologicznej, prawnej oraz terapeutycznej uzależnień	Prowadzenie punktu konsultacyjnego	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5	Budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji w sprawie przeciwdziałania alkoholizmowi	Kontynuowanie współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z: Policją, służbą zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, placówkami oświatowymi	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
6	Monitoring lokalnych zagrożeń społecznych	Badanie zjawiska używania różnych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

				Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodyniach Placówki oświatowe
II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania innym uzależnieniom, w tym: prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych				
Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Informacja i edukacja	Upowszechnianie wiedzy na temat przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym informacji o możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i członków ich rodzin (publikacje w czasopiśmie i prasie lokalnej)	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodyniach
		Organizowanie lokalnych porad, seminariów, konferencji oraz finansowanie szkoleń i warsztatów dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień		Zespół Interdyscyplinarny Placówki oświatowe Punkt konsultacyjny
2	Zagospodarowanie czasu wolnego grupom ryzyka	Zwiększenie dostępności do miejsc użyteczności publicznej, a także ich adaptacji na potrzeby wykluczonych grup społecznych (zadanie obejmuje m.in. dostosowanie budynku dla potrzeb utworzenia i prowadzenia placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży; zakup wyposażenia oraz energii elektrycznej do świetlic wiejskich)	działania ciągłe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy
		Zwiększenie dostępności do zajęć pozalekcyjnych w tym sportowych, socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka (zadanie obejmuje prowadzenie świetlic w tym m.in. zatrudnienie		Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe

		specjalistów oraz zakup energii elektrycznej na potrzeby zajęć)		
		Organizowanie wydarzeń mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych (w tym pikniki, festyny, koncerty)		Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
		Prowadzenie zajęć sportowych w tym prowadzenie treningów i zawodów sportowych, organizację imprez sportowo- rekreacyjnych (zadanie obejmuje m.in. zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia w/w zajęć)		Placówki Oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

III. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Kontrola punktów sprzedaży alkoholu	Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	w razie zaistnienia potrzeby	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy
2	Działania edukacyjne kierowane do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Prowadzenie działań edukacyjnych dla właścicieli sklepów w tym szkoleń i konferencji	w razie zaistnienia potrzeby	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IV. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie CIS

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Współpraca z Centrum Integracji Społecznej	Kierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej	w razie zaistnienia potrzeby	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie do zrealizowania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
-----	--------------------------	-------------------	-------------------	--------------

1	Wspomaganie organizacji pozarządowych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz problemów z tym związanych	Współfinansowanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego w Woli Wodyńskiej dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Działanie zlecone na mocy Programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	2022 rok	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy
2	Organizowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie lokalu, zapewnienie materiałów i wyposażenia, zapewnienie szkoleń oraz wypłata wynagrodzeń dla członków za pracę na rzecz komisji	działania ciągłe	Urząd Gminy

VII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Wodynie – dzieci, młodzież, dorośli, w tym seniorzy. Program adresowany jest do osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy; uzależnionych, którzy wymagają leczenia; utrzymujących abstynencję i współuzależnionych.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodyniach.
2. Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:
 - a) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
 - b) analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pochodzących z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki). Finansowanie częściowo opiera się także na środkach własnych organizacji pozarządowych ubiegających się o dotację w ramach otwartych konkursów ofert lub z inicjatywy własnej. Ponadto, działania mogą być współfinansowane ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

X. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

1. Ustala się, że członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonywane czynności przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - a) przewodniczącemu za udział w posiedzeniu Komisji: 80,00 zł brutto bez względu na czas trwania posiedzenia;
 - b) pozostałym członkom za udział w posiedzeniu Komisji: 60,00 zł brutto bez względu na czas trwania posiedzenia.

2. Podstawę do wypłacania wynagrodzeń stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń komisji.

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Michalczyk